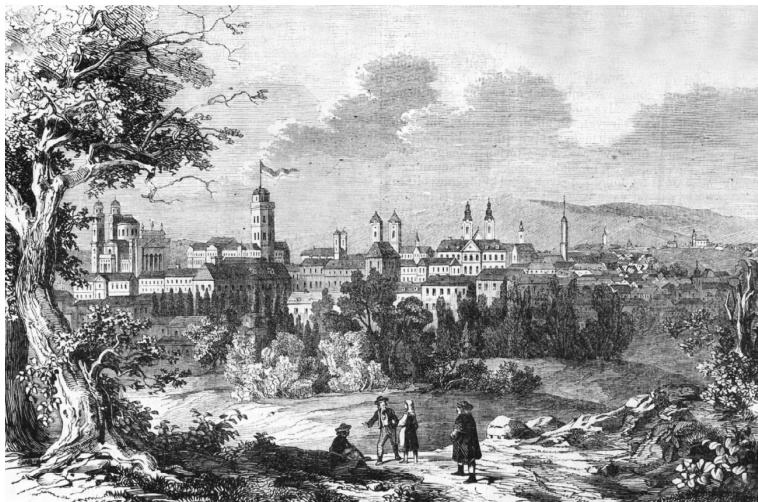

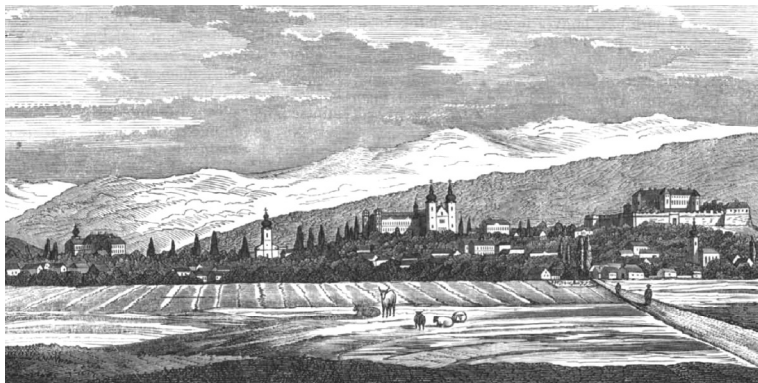
Petőfi Sándor

Rövidke élete során kóborpoétaként több mint tízezer kilométert tett meg, hol az apostolok lován, hol pedig szekéren. Életének szinte minden évére esik egy-egy hosszabb gyalogút. Első nagyobb megpróbáltatása 1839 februárjában volt, amikor Selmecről elgyalogolt Pestre. Később közkatonaként is gyalogezredben szolgált, ezért az 1839 és 1841 közötti szolgálati ideje alatt végeláthatatlan gyalogutakat tett meg. Az Aloys Gollner von Goldenfels báró altábornagy nevét viselő 48. magyar soryalozred 1. zászlóaljának 1. századával eljutott Sopronba, Bregenzbe és Grazba is. Természetesen ezután is folytatta vándorlásait. Hogy hogyan s milyen állapotban jutott el a katonaságtól kiszuperált költő Sopronból a Pápán élő másodunokatestvéréhez, Orlai Petrich Somához, azt Orlai visszaemlékezése örökítette meg számukra: *„1841.-ik év március elején, nedves időben, midőn a búcsúzó tél végső mérgét lehelte a vidékre, az ablakoskával szemben álló asztalnál írással foglalkoztam, midőn az ajtón kívül valami nesz vont a magára figyelmemet. Oda tekintetem s a kis ablakon át Petőfi arcát véltem fölismerni. Meglepetésemben elugrottam, az ajtó fölnyílt, s azon egész valójában ő lépett be, csakhogy a szokottnál soványabban, bakancsba fűzött kékszínű nadrág, katona-frakk és lapos fehér posztó kucsmában, amilyenben az obsitos katonákat szokták elbocsátani. Egy görcsös bot s válláról lefüggő durva vászon-bakó (tarisznya) volt minden magával hozott holmija.”* Nemsokára azonban újra útra kelt, de ekkor már Veszprém, Balatonfüred és Ozora

Dokumentum: Eger városa korabeli metszeten. Közölve: Vasárnapi Ujság, 1856. szeptember 21. 38. szám, 332. old.

felé vette útját. Két esztendőn át szünet nélkül járta az országot, volt többek között Ostffyasszonyfán, Sopronban, Pozsonyban, Kecskeméten, Mezőberényben és Dunavecscén. 1844 februárjában Debrecenből Egerbe ment, majd onnan Pestre vitte az útja, egy évvel később pedig a Felvidéket járta be keresztül-kasul. Élményeit az *Úti jegyzeteiben* osztotta meg az olvasókkal. 1846 nyarán Erdélyt, Máramarost és Szatmárt akarta bejárni. 1847. május 9-től november 11-ig szinte mindig úton volt. Pestről indulva Felső-Magyarországnak vette útját, majd Erdély következett (Gödöllő, Aszód, Kassa, Eperjes, Szepesváralja, Lőcse, Késmárk, Igló, Rozsnyó, Losonc, Rimaszombat, Balassagyarmat, Debrecen, Nagykároly, Erdőd, Nagybánya, Szalonta, Mezőtúr, Diósgyőr, Sárospatak, Ungvár, Beregszász, Szatmár, Szatmárnémeti, Koltó, Kolozsvár stb.). Petőfi első erdélyi útjára 1847 októberében, házassága mézesheteiben került sor. Ekkor Koltóról érkezett feleségével Kolozsvárra Dézs és Szamosújvár felől, s onnan Bánffyhunyadon, Királyhágón, Nagyváradon

Dokumentum: Ungvár városa és híres vára, a Drugeth-vár. Közölve: Vasárnapi Ujság, 1858. november 28., V. évfolyam, 569. old.

át Szalontán, Aranyéknál pihenőt tartva, tértek haza Pestre. Beutazta tehát „A változó szerencse szekerén” a magyar szent koronának majdnem egész területét, ezért sok település örzi ottjártának emlékét. Ahogy *A csavargó* című versében is írja: „*Ma itten, holnap ottan, Csak ez az élelmeny... Csavargónak szü- lettem, Csavargó vagyok én.*”

*

Petőfi legnagyobb élvezetei közé tartozott a kirándulás. Ezt je- gyezte fel az *Úti levelekben*, melyet barátjához, Kerényi Frigyes- hez írt:

„Ez ismét szép napja volt életemnek, nagyon szép. A természettel mulattam, az én legkedvesebb barátommal, kinek semmi titka nincs előttem. Mi csodálatosan értjük egymást, és ezért vagyunk olyan jó barátok. Én értem a patak csörgését, a folyam zúgását, a szellő susogását és a fergeteg üvöltését... megtanított rá a világ misztériumainak grammatikája, a költészet. Értem pedig különösen a falevelek zörgését. Le-leülök egy magányos fa alatt és órákig hallgatom, mint zizegnek lombjai, mint suttognak fülem-

